

Finanšu instrumentu darījumu līguma

III daļa

Valūtu maiņas darījumu noteikumi

1. Vispārējie noteikumi

Valūtu maiņas Darījumu noteikumi (turpmāk tekstā – Pakalpojuma noteikumi) ir Pakalpojuma noteikumi Līguma, kas noslēgts starp SEB banku un Klientu, izpratnē. Pakalpojuma noteikumi nosaka, cita starpā, Darījuma būtiskos nosacījumus, par kuriem Pusēm jāvienojas slēdzot Darījumu, Darījuma saistību izpildei nepieciešamo Nodrošinājumu un norēķinu kārtības īpašos nosacījumus.

2. Paskaidrojošie termini

Papildus Preambulā, Pamatnoteikumos un Noteikumos noteiktajiem paskaidrojošajiem terminiem, Pakalpojuma noteikumos tiek izmantoti šādi paskaidrojošie termini:

Darījums jeb Valūtu maiņas Darījums – šo Pakalpojuma noteikumu izpratnē – valūtu maiņas spot, nākotnes vai mijmaiņas Darījums;

valūtu maiņas spot Darījums (arī spot Darījums) – Darījums, kurā norēķini tiek veikti līdz SEB bankas otrās Darba dienas beigām pēc Darījuma noslēgšanas, saskaņā ar Darījuma būtiskajiem nosacījumiem, par kuriem Puses vienojas Darījuma noslēgšanas dienā;

valūtu maiņas nākotnes Darījums (arī forvarda jeb forward Darījums) – Darījums, kurā norēķini tiek veikti vēlāk par SEB bankas otro Darba dienu pēc Darījuma noslēgšanas, saskaņā ar Darījuma būtiskajiem nosacījumiem, par kuriem Puses vienojas Darījuma noslēgšanas dienā;

valūtu mijmaiņas Darījums (arī svop jeb swap Darījums) – Darījums, kurā Darījuma puses vienojas apmainīties ar naudas plūsmām dažādās valūtās noteiktā laika posmā; jeb Darījums, kas sastāv no diviem valūtas maiņas darījumiem – sākotnējā un sekundārā valūtu mijmaiņas Darījuma posmiem; **sākotnējais valūtu mijmaiņas Darījuma posms** – pirmais valūtas maiņas darījums, kas tiek izpildīts valūtas mijmaiņas Darījuma noslēgšanas datumā vai noteiktā datumā nākotnē;

sekundārais valūtu mijmaiņas Darījuma posms – otrs valūtas maiņas darījums, kas tiek izpildīts noteiktā datumā pēc sākotnējā valūtu mijmaiņas Darījuma izpildes dienas;

pamata valūta – valūta, kas tiek pirktā vai pārdota Darījuma ietvaros;

cenās valūta – valūta, kurā tiek izteikta Darījuma izpildes cena;

Darījuma summa – Darījuma pamata valūtas summa;

izpildes cena (arī kurss) – attiecīgajam valūtu mijmaiņas Darījumam noteiktais pamata valūtas un cenās valūtas apmaiņas kurss;

norēķinu datums – Darba diena, kurā tiek veikti ar valūtu Darījumu saistītie norēķini;

Darījuma termiņš – laika periods starp Darījuma sākuma datumu un attiecīgā valūtu maiņas nākotnes Darījuma vai sekundārā valūtu mijmaiņas Darījuma izpildes norēķinu datumu;

Darījuma vieta – birža, kurā darījums tiek slēgts, vai ārpusbiržas (jeb OTC) tirgus. Darījuma vieta tiek norādīta Paziņojumā par Rikojuma izpildi.

lesniegums par kontiem – lesniegums, kurā uzskaitīti Klienta norādītie konti, kuros tiek veikti norēķini par valūtas maiņas darījumiem.

3. Darījumu riski

Šajā sadaļā ir aprakstīti specifiski ar Darījumiem saistīti riski, kas papildina pārējo SEB bankas sniegto informāciju par finanšu instrumentu īpašībām un ar tiem saistītajiem riskiem.

3.1 Tirgus risks:

- Darījuma izpildes cena var izrādīties sliktāka par tirgus cenu norēķinu datumā;
- Darījuma vērtība var būt negatīva, t.i. Klienta finanšu pārskatos var būt nepieciešamība atspoguļot zaudējumus no Darījuma pārvērtēšanas attiecībā pret attiecīgās dienas tirgus cenu;

3.2 Kredītrisks:

- Viena Darījuma puse neveic norēķinus vai nenodrošina finanšu līdzekļus Darījuma saistību izpildei, kas var radīt zaudējumus otrai pusei, pērkot vai pārdodot pamata valūtu finanšu tirgū.

4. Darījuma būtiskie nosacījumi

4.1. Valūtu maiņas spot vai nākotnes Darījuma būtiskie nosacījumi, vismaz par kuriem Pusēm ir jāvienojas Darījuma noslēgšanas brīdī:

- pamata valūtas pircējs un pārdevējs;
- Darījuma summas pamata valūtā un cenās valūtā;
- izpildes cena;
- Darījuma termiņš;
- Darījuma norēķinu datums un kārtība;

- Kontu, kas būs Attiecīgais konts, kuru izmantot norēķiniem par Darījumu, ja norēķini netiek veikti Darījuma noslēgšanas dienā;
- ja tiek sniegts Nodrošinājums – par Nodrošinājuma apmēru un nosacījumiem. Puses vienojas par Kontu, kas būs Attiecīgais konts, kurā finanšu līdzekļi vai finanšu instrumenti tiks bloķēti par labu SEB bankai no Darījuma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai.

4.2. Valūtu mijmaiņas Darījuma būtiskie nosacījumi, vismaz par kuriem ir jāvienojas Darījuma noslēgšanas brīdī:

- pamata valūtas pircējs un pārdevējs gan sākotnējā valūtas mijmaiņas Darījuma posmā, gan arī sekundārajā valūtu mijmaiņas Darījuma posmā;
- Darījuma summas pamata valūtā un cenās valūtā, izpildes cena sākotnējā valūtu mijmaiņas Darījuma posmā;
- Darījuma summas pamata valūtā un cenās valūtā, izpildes cena sekundārajā valūtu mijmaiņas Darījuma posmā;
- Darījuma termiņš
- Darījuma norēķinu datumu un kārtība;
- Kontu, kas būs Attiecīgais konts, kuru izmantot norēķiniem par Darījumu; ja tiek sniegts Nodrošinājums – par Nodrošinājuma apmēru un nosacījumiem. Puses vienojas par Kontu, kas būs Attiecīgais konts, kurā finanšu līdzekļi vai finanšu instrumenti tiks bloķēti par labu SEB bankai no Darījuma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai.

5. Darījumu veikšana un norēķini

5.1 Valūtu maiņas spot vai nākotnes Darījuma, vai sākotnējā un sekundārā valūtu mijmaiņas Darījuma posmu norēķinu datumā:

5.1.1. ja Klients ir pamata valūtas pārdevējs, tad SEB banka noņem no Klienta Konta vai Klients pārskaita SEB bankai pamata valūtu un sekojoši SEB banka pārskaita cenās valūtu uz Klienta Kontu atbilstoši Darījuma nosacījumiem.

5.1.2. ja Klients ir pamata valūtas pircējs, tad SEB banka noņem no Klienta Konta vai Klients pārskaita SEB bankai cenās valūtu un sekojoši SEB banka pārskaita pamata valūtu uz Klienta Kontu atbilstoši Darījuma nosacījumiem.

5.2. Pusēm ir tiesības vienoties par ieskaitu, t.i. vienas Darījuma puses vienas valūtas nopirktās un pārdotās summas ar norēķiniem vienā datumā var tikt apvienotas, un norēķini notiek tikai par starpību starp nopirkto un pārdoto summu.

5.3. Ja valūtu Darījuma gadījumā Darījuma norēķinu (beigu) datumā Klienta Kontā nepietiek finanšu līdzekļu no Darījuma izrietošo Klienta saistību izpildei, SEB bankai ir:

5.3.1. tiesības slēgt pretēju Darījumu un Klientam ir pienākums atlīdzināt SEB bankai zaudējumus un izdevumus, kas tai radušies šajā sakarā;

5.3.2. tiesības, bet ne pienākums, pagarināt Darījumu, izmantojot valūtu mijmaiņas darījumu. Šāda valūtu mijmaiņas darījuma noteikums nosaka SEB banka, pamatojoties uz Darījuma pamata valūtas summu un vadoties no sava profesionālā vērtējuma un vispārpieņemtās tirgus prakses. Klients piekrīt šo noteikumu 5.3.2. punktā noteiktā valūtu mijmaiņas darījuma noslēgšanai un noteikumiem, un nav nepieciešams atsevišķs Klienta Rikojums šī darījuma noslēgšanai.

5.4. Klients var veikt valūtu maiņas nākotnes Darījuma pilnīgu vai daļēju izpildi pirms vai pēc tā sākotnējā norēķinu datuma, slēdzot Valūtu mijmaiņas Darījumu.

Klients sniedz Rikojumu, norādot izpildāmā valūtas maiņas nākotnes Darījuma numuru un izpildes cenu, kā arī Valūtu mijmaiņas darījuma būtiskos nosacījumus.

5.5. Visi norēķini par valūtas maiņas darījumiem tiek veikti kontos, kurus Klients norādījis iesniegumā par Kontiem.

6. Saistību nodrošinājums, zaudējumi

6.1. Ja Darījuma saistību izpildei ir nepieciešams Nodrošinājums, Nodrošinājuma summu un/vai apmēru nosaka SEB banka parasti Darījuma noslēgšanas brīdī. Klientam ir pienākums Attiecīgajā kontā nodrošināt finanšu līdzekļus vai finanšu instrumentus SEB bankas noteiktajā apmērā un termiņā.

6.2. Ja Darījuma noslēgšanas laikā nav noteikts citādi, SEB banka veic visus norēķinus, kas saistīti ar Nodrošinājumu.

6.3. Ja Darījuma vērtība Klientam Darījuma termiņā samazinās par vairāk kā 75% no Nodrošinājuma summas, tad Klientam ir pienākums nekavējoties palielināt Nodrošinājumu par vērtības krituma summu.